

Sygn. XXV C 2340/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Elżbieta Lucyna Mojsa
Protokolant:	sekretarz sądowy Dorota Wesołowska

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2018 r. w Warszawie

sprawy z powództwa

Z. R. (1)

przeciwko Skarbowi Państwa- Prezesowi Sądu Okręgowego w Warszawie i Skarbowi Państwa- Prezesowi Sądu Apelacyjnego w Warszawie

o zapłatę

1. powództwo oddala;
2. znosi wzajemnie między stronami koszty zastępstwa procesowego.

Sygn. akt XXV C 2340/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 października 2017 roku skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa-Prezesowi Sądu Okręgowego w Warszawie i Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Apelacyjnego w Warszawie powód Z. R. (2) wniósł o zasądzenie solidarnie kwoty 150.000 zł tytułem odszkodowania z tytułu przewlekłości postępowania prowadzonego w sprawie z jego powództwa przeciwko (...) sp. z o. o. z siedzibą w W. o zasądzenie oraz sprostowanie świadectwa pracy oraz 150.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznana w związku z rozstrojem zdrowia wywołanym przewlekłością tego postępowania. Zdaniem powoda Sąd Okręgowy w Warszawie a następnie Sad Apelacyjny w Warszawie dopuszczały wszelkie wnioski dowodowe zgłaszane przez pozwaną spółkę nie zważając na prekluzję dowodową, zaś przeprowadzone dowody były nieistotne dla sprawy i doprowadziły do znacznej przewlekłości postępowania. Powód wskazał, iż ostateczne zakończenie postępowania po 20 latach wyrządziło powodowi znaczną szkodę majątkową i niemajątkową. Musiał bowiem ponieść koszty związane z obsługą prawną oraz dojazdami na terminy rozpraw Na krzywdę powoda z kolei składały się natomiast problemy zdrowotne (zawał serca), przeżywanie stresu, konieczność podjęcia leczenia, rehabilitacji, zmianę dotychczasowego trybu życia (pozew k. 4-12).

W odpowiedzi na pozew strona pozwana zastępowana przez Prokuratorie Generalna Rzeczypospolitej Polskiej wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej RP kosztów zastępstwa procesowego. Podniesiono, iż brak było niezgodności z prawem działań podejmowanych w postępowaniu przez Sądem Okręgowym w Warszawie a następnie przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie, z którego powód wywodzi skutki prawne,

które uzasadniałyby odpowiedzialność Skarbu Państwa. W ocenie pozwanego wszystkie czynności podejmowane przez Sądy miały swoje źródło w przepisach prawa, a procesy nie były prowadzone wadliwie. Nadto podkreślono, że dla stwierdzenia czy w danym postępowaniu doszło do przewlekłości postępowania konieczne jest ustalenie terminowości i prawidłowości czynności podejmowanych przez Sądy, przy uwzględnieniu ich charakteru, stopnia faktycznej i prawnej zawichości. Strona powodowa zaś nie wskazała, jakim okresom postępowania zarzuca przewlekłość postępowania, nie sprecyzowała, jakie dowody w jego ocenie zostały niezasadnie dopuszczone, a tym samym nie wskazał konkretnych czynności procesowych, które w jego ocenie prowadzone były w sposób przewlekły oraz nie udowodnił, że sposób ich prowadzenia doprowadził do powstania przewlekłości. Podniesiono również, że powód nie wykazał przesłanek odpowiedzialności SP z art. 417 § 1 k.c. (odpowiedź na pozew k. 79-88).

Strona powodowa, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, nie ustosunkowała się do twierdzeń i zarzutów strony pozwanej, mimo takiego zobowiązania zarządzeniem z dnia 13.02.2018r. (zarządzenie k. 90). W piśmie procesowym z dnia 21.03.2018rr. (k. 115) wniosła o wydłużenie terminu do ustosunkowania się do odpowiedzi na pozew z uwagi na fakt, że pełnomocnik powoda nie miał możliwości zapoznać się z aktami sprawy wobec której zarzucono przewlekłość postępowania, a to z uwagi na to, że akta te nie zostały jeszcze dołączone do sprawy niniejszej, pomimo zarządzenia Sadu w tym zakresie (pismo z dnia 21.03.2018r. k.115).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 3 kwietnia 1995r. do Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynął pozew Z. R. (1), w którym wniósł on o zasądzenie od spółki działającej pod firmą (...) zoo z siedzibą w W. kwoty 18.000,00 marek niemieckich z ustawowymi odsetkami oraz o sprostowanie świadectwa pracy. W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, iż w okresie od dnia 19 lipca 1993r. do dnia 27 lutego 1995r. był zatrudniony przez spółkę na stanowisku zbrojarza na budowach na terenie N.. Swoją pracę wykonywał także w godzinach nadliczbowych, lecz nie otrzymał z tego tytułu wynagrodzenia. Z. R. (1) wskazywał również, że nie otrzymał ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, że pozwana spółka dokonywała bezpodstawnie potrąceń wynagrodzenia za pracę powoda w okresie pobytów w domu w dni ustawowo wolne od pracy, że bezprawnie obciążany był kosztami podróży do Polski i kosztami zakupu odzieży roboczej.

W odpowiedzi na pozew z dnia 6 lipca 1995r. pełnomocnik Spółki (...) zoo wniósł o oddalenie powództwa głównego w całości, wskazując, iż powód nie świadczył na rzecz spółki pracy w godzinach nadliczbowych, zaś roszczenie, zgłoszone w tym i w innych zakresach nie znajdują uzasadnienia faktycznego i prawnego. Nadto pełnomocnik spółki (...) wniósł przeciwko Z. R. (1) powództwo wzajemne o zapłatę 2.732,49 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8 marca 1995r. W toku procesu powództwa były modyfikowane przez strony (pozew k. 2-4, odpowiedź na pozew k. 17-21, , modyfikacje powództwa k.179, 180, 214, 607 486, dołączonych akt XXI P 299/11)

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXI Wydział Pracy wyrokiem z dnia 09 maja 2006r. sygn. akt. XXI P 72/04 zasądził od pozwanej spółki (...) na rzecz Z. R. (1) następujące kwoty: 1,28 Euro tytułem wyrównania ekwiwalentu za urlop, 534 PLN tytułem ekwiwalentu za używanie własnej odzieży, 67,49 Euro tytułem diet -wszystkie kwoty z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 01 marca 1995r. do dnia zapłaty. W zakresie sprostowania świadectwa pracy postępowanie umorzył. Sąd ponadto oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz powództwo wzajemne. Koszty procesu zostały wzajemnie zniesione pomiędzy stronami. W toku procesu na wniosek stron dopuszczono dowód z opinii dwóch biegłych: z zakresu ekonomii i finansów oraz z zakresu budownictwa, a ponadto zostali przesłuchani liczni świadkowie (wyrok k. 938-939 dołączonych akt XXI P 299/11). Od powyższego wyroku obie strony złożyły apelacje.

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt. III APa 117/06 z dnia 04 grudnia 2009r. zmienił zaskarżony wyrok w pkt III , w ten sposób że zasądził od pozwanej spółki (...) sp. zoo na rzecz Z. R. (1) kwotę 295,71 EURO z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2002r. do dnia zapłaty oraz kwotę 159,77 zł EURO tytułem skapitalizowanych ustawowych odsetek od kwoty 578,37 DEM za okres od dnia 3 kwietnia 1995r. do 31 grudnia 2001r. W pozostałym zakresie apelacje Z. R. (1) oddalił. Oddalił

także apelacje Spółki (...) sp. zoo. Koszty zastępstwa procesowego zniósł wzajemnie pomiędzy stronami (wyrok. 1303 dołączonych akt).

Od powyższego wyroku powód Z. R. (1) wniósł skargę kasacyjną z dnia 12 maja 2010r.

Sąd Najwyższy sygn. akt II PK 168/10 wyrokiem z dnia 26 stycznia 2011r. uchylił zaskarżony wyrok w pkt II i V i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania (wyrok SN k. 46 dołączonych akt II PK 168/10).

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt. III APa 19/11 wyrokiem z dnia 16 września 2011r. uchylił zaskarżony wyrok w pkt III co do kwoty 12.007,36 EURO wraz z odsetkami ustawowymi i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania w tej części Sądowi Okręgowemu - Sądowi Pracy w W. (wyrok k. 1420 i nast. dołączonych akt XXI P 299/11).

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXI Wydział Pracy, sygn. akt. XXI P 299/11 wyrokiem z dnia 13 grudnia 2012r. zasądził od Pozwanej Spółki (...) sp. zoo na rzecz Z. R. (1) tytułem wynagrodzenia za godziny nadliczbowe 8,508,72 EURO wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 3 kwietnia 1995r. do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie powództwo oddalił. Zasądził od Pozwanej na rzecz Powoda 9900 zł tytułem proporcjonalnego do uwzględnionej części powództwa, zwrotu kosztów procesu, w tym 2.700,00 zł tytułem zwrotu opłaty od skargi kasacyjnej (wyrok k. 1542 dołączonych akt XXI P 299/11). Od powyższego obie strony złożyły apelacje.

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych,, sygn. akt. III APa 18/13 wyrokiem z dnia 14 lutego 2014r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustawowe odsetki od zasądzonej kwoty wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych zasądził od dnia 1 czerwca 1995r. W pozostałym zakresie oddalił apelacje pozwanej spółki. Oddalił apelację Z. R. (1) w całości. Koszty postępowania apelacyjnego wzajemnie zniósł pomiędzy stronami (k. 1633-1634 dołączonych akt XXI P 299/11). Spółka (...) sp. zoo wniosła skargę kasacyjną od powyższego wyroku.

Sąd Najwyższy sygn. akt. II PK 321/14 postanowieniem z dnia 24 września 2015r. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Ponadto zasądził od spółki na rzecz powoda kwotę 900, 00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym (postanowienie SN –k. 87 dołączonych akt II K 321/14).

Od 1985 roku powód chorował na chorobę wieńcowa, był pod stałą opieką lekarza, jego stan był stabilny i umożliwiał mu wykonywanie ciężkich prac budowlanych. Przy budowie metra w Niemczech powód pracował w latach 1993-1995. W roku 1996 jego stan się pogorszył, przeszedł zawał serca, a po operacji wszczepienia bypassów i następnie po rehabilitacji przeszedł na rentę (przesłuchanie powoda k. 128).

Powyższe Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych, uprzednio powołanych dokumentów, licznej dokumentacji zgromadzonej w aktach dołączonej sprawy, zeznań Z. R. (1) przesłuchanego w charakterze strony powodowej (k. 127-129).

Dołączone do akt sprawy dokumenty urzędowe w pełni zasługują na wiarę, albowiem zostały wydane przez uprawnione do tego organy, w zakresie ich kompetencji i nie były przez strony kwestionowane. Korzystają zatem z domniemania zgodności z prawdą tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Za wiarygodne Sąd uznał także dokumenty prywatne z uwzględnieniem, że stanowią one jedynie dowód złożenia oświadczenia w nich zawartego. Sąd również nie znalazł podstaw do odmówienia im wiary.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości jako nieudowodnione.

W niniejszym postępowaniu powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika żądał zasądzenia od Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie oraz Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie

solidarnie kwoty 150.000,00 zł tytułem odszkodowania z tytułu przewlekłości postępowania prowadzonego w sprawie z powództwa Z. R. (1) przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. oraz kwoty 150.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w związku z rozstrojem zdrowia wywołanym przewlekłością tego postępowania. W ocenie Sądu powód nie wykazał jednak aby czynności i decyzje procesowe podejmowane przez Sąd Okręgowy w Warszawie oraz Sąd Apelacyjny w Warszawie nie miały oparcia w przepisach prawa oraz że Sądy prowadziły postępowania w sposób nieprawidłowy, wadliwy.

Stronie postępowania przygotowawczego i sądowego przysługują dwie możliwości dochodzenia roszczeń z tytułu wystąpienia w danym postępowaniu przewlekłości. Pierwszą z nich gwarantuje ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. 2004, nr 179, poz. 1843 ze zm)., Zgodnie z art. 2 ust. 1 ww. ustawy, strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w sprawie trwa dłużej, niż byłoby to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, a w konsekwencji dla rozstrzygnięcia sprawy. Art. 5 ust 1 ustawy o skardze na przewlekłość stanowi, że skargę wnosi się w toku postępowania w sprawie.

Drugą możliwość, gwarantują stronie przepisy ogólne Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 16 ustawy o skardze na przewlekłość, strona może na podstawie art. 417 k.c. dochodzić naprawienia szkody będącej skutkiem przewlekłe prowadzonego postępowania nawet po prawomocnym jego zakończeniu. Niemniej jednak, żeby dochodzone na zasadach ogólnych roszczenie mogło być skuteczne, muszą zostać spełnione podstawowe dla odpowiedzialności deliktowej warunki. Powód powinien wykazać zaistnienie szkody i związku przyczynowego między jej powstaniem i przewlekłością postępowania, tj. zdarzeniem, które szkodę wywołało. Jednocześnie, zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia ww. przesłanek spoczywa na stronie powodowej. Strona dochodząca odszkodowania lub zadośćuczynienia nie jest zatem zwolniona od obowiązku wykazania przesłanek odpowiedzialności Skarbu Państwa zezwalających na zastosowanie art. 417 § 1 k.c, art. 445 k.c. lub art. 448 k.c. w postaci szkody i związku przyczynowego pomiędzy jej powstaniem a przewlekłością. Ponadto w razie zgłoszenia żądania naprawienia szkody po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie przez stronę, która nie wniosła skargi na przewlekłość, rzeczą sądu rozpoznającego sprawę w postępowaniu cywilnym jest ustalenie, czy działaniom i zaniechaniom sądów rozpoznających sprawę można zarzucić przewlekłość.

Mając na uwadze wyżej przywołane podstawy prawne dochodzenia roszczeń należy wskazać, co słusznie podniosła strona pozwana, że strona, która w oparciu o art. 417 k.c., dochodzi od Skarbu Państwa naprawienia szkody będącej skutkiem przewlekłe prowadzonego postępowania, może uzyskać odszkodowanie wyłączenie po wykazaniu jego przewlekłości. Zgodnie z poglądami wyrażanymi w orzecznictwie przez przewlekłość rozumiemy nieuzasadnione żadaną z okoliczności wymienionych w art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość długotrwałe zaniechanie przez sąd czynności, podejmowanie nieefektywnych czynności lub też podejmowanie pozornych czynności (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011 r., sygn. akt III SPP 14/11, LEX nr 1095951). Długość trwania postępowania nie stanowi sama przez się podstawy do stwierdzenia przewlekłości. Pojęcie przewlekłości postępowania nie jest wprost zależne od długości toczącego się procesu i nie można czynić zarzutu przewlekłości postępowania oceniając go tylko przez pryzmat czasu, jaki upłynął od momentu wniesienia pozwu, czy aktu oskarżenia, do momentu wydania prawomocnego orzeczenia. O przewlekłości postępowania możemy mówić tylko w odniesieniu do realiów konkretnej sprawy i przyjętego trybu postępowania. Jedynie nadmierne odstępstwa od czasu koniecznego do wykonania określonych czynności sądowych, prac i procedur mogą być uznane za tworzące stan nieuzasadnionej zwłoki, o jakim mowa w ustawie o skardze na przewlekłość. Do oceny, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania konieczne jest ustalenie terminowości i prawidłowości czynności podjętych przez Sądy w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy, uwzględniając jej charakter, stopień faktycznej i prawnej zawilosci, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie stron, a w szczególności strony, która zarzuca przewlekłość postępowania. W kontekście powyższego zauważyć należy, że w niniejszej sprawie strona powodowa nie wskazała, jakim okresem postępowania zarzuca przewlekłość, która to okoliczność jest niezbędna do ustalenia, czy

przewlekłość ta w ogóle zaistniała. Powód formułując zarzut naruszenia przez pozwane Sądy przepisu art. 227 k.p.c poprzez dopuszczanie „wszelkich” wniosków dowodowych zgłaszanych przez pełnomocnika spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. nie sprecyzował ponadto, jakie dowody zostały w jego ocenie niezasadnie dopuszczone. W konsekwencji **powód ani nie wskazał konkretnych czynności procesowych, które w jego ocenie prowadzone były w sposób przewlekły, ani nie udowodnił, że sposób ich prowadzenia doprowadził do powstania przewlekłości.** Obowiązek taki spoczywał na powodzie, za czym przemawia w szczególności uzasadnienie uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2013 r., sygn. akt III SPZP 1/13, OSNP 2013, nr 23-24, poz. 292, w której Sąd Najwyższy stwierdził, że „obowiązkiem skarżącego jest wskazanie konkretnych czynności procesowych, których sąd nie podjął lub dokonał wadliwie, powodując w ten sposób nieuzasadnioną zwłokę w postępowaniu, a powinnością sądu rozpoznającego skargę na przewlekłość postępowania jest odniesienie się do okoliczności wskazywanych w skardze jako uzasadniające żądanie strony”. Podobne stanowisko Sąd Najwyższy zajął również w postanowieniu z dnia 9 października 2013 r., sygn. akt KSP 6/13, Lex nr 1375235 oraz w postanowieniu z dnia 2 marca 2012 r., sygn. akt KSP 1/12, Lex nr 1375235. Oceny postępowania organów wymiaru sprawiedliwości, którym zarzucono przewlekłość postępowania, sąd nie dokonuje bowiem z urzędu, lecz wyłącznie w granicach wyznaczonych przez podstawę faktyczną powództwa.

Wobec braku wskazania przez powoda konkretnych czynności procesowych powodujących długotrwałość postępowania jego twierdzenia co do przewlekłości postępowania pozostają gołosłowne i nieudowodnione. To na powodzie spoczywał obowiązek wykazania faktów z których wywodzi określone skutki prawne. Obowiązkiem strony powodowej jest udowodnić fakty oraz wykazać zasadność roszczenia zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 6 kodeksu cywilnego, zgodnie z którym ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Materiał procesowy (fakty i dowody) zebrane w postępowaniu cywilnym stanowią podstawę merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy (art. 328 § 2 k.p.c.). Gromadzenie materiału procesowego należy do stron procesu. W myśl art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę. W aktualnym stanie prawnym istotne znaczenie ma aktywność stron w przedstawianiu materiału procesowego - ciężar dowodu w znaczeniu formalnym, subiektywnym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2008 roku, I CSK 426/07, Lex nr 465919). Działalność stron jest jednoznacznie ukierunkowana. Mają przedstawiać tylko te fakty, z których wywodzą korzystne dla siebie skutki prawne. Ciężar dowodu w znaczeniu materialnym (obiektywnym) wskazuje, która strona poniesie negatywne skutki, gdy sąd uzna określone twierdzenia za nieudowodnione. Jest to zasadnicza funkcja reguły ciężaru dowodu, która pozwala merytorycznie rozstrzygnąć sprawę cywilną, także wtedy, gdy sądowi nie udało się wyjaśnić stanu faktycznego sprawy.

Sąd Najwyższy charakteryzując treść art. 232 k.p.c., stwierdził, że na sędzie rozpoznającym sprawę nie spoczywa powinność zarządzania dochodzeń mających na celu uzupełnienie i wyjaśnienie twierdzeń stron oraz poszukiwanie dowodów na ich udowodnienie. Do sądu nie należy przeprowadzanie z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne - art. 6 k.c. (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 lipca 2001 roku, V CKN 406/00, Lex nr 52321, z dnia 12 kwietnia 2000 roku, IV CKN 22/00, Lex nr 52438). W związku z tym naruszenie przez sąd art. 232 k.p.c. zdanie drugie może nastąpić tylko wyjątkowo, gdy z materiałów sprawy wynika, że dopuszczenie z urzędu dowodów było szczególnie uzasadnione lub oczywiste (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 1998 roku, I PKN 194/98, OSNP 1999, nr 13, poz. 425).

Dodatkowo w kontekście stawianego pozwanym Sądom zarzutu jakoby nie stosowały one zasady określonej w przepisie art. 6 § 2 k.p.c., co miało w konsekwencji doprowadzić do przewlekłości postępowania zauważyć należy, że przepis ten zaczął obowiązywać dopiero w dniu 3 maja 2012 r., a zatem w chwili, gdy sprawa toczyła się już od 17 lat.

Podkreślenia wymaga również to, iż strona powodowa zobowiązana przez Sąd do zajęcia stanowiska w sprawie i do złożenia wszelkich wniosków i twierdzeń po złożeniu przez stronę pozwaną odpowiedzi na pozew, nie ustosunkowała się do odpowiedzi na pozew. Co więcej wnosząc o przedłużenie terminu na złożenie pisma, takowego nie złożyła.

Ponadto pełnomocnik powoda argumentował wydłużenie terminu tym, że nie mógł ustosunkować się do twierdzeń i zarzutów strony pozwanej bowiem nie miał możliwości zapoznania się z aktami, bo mimo zarządzenia Sądu nie zostały jeszcze dołączone. Wynika z tego, w zestawieniu z brakiem wskazania konkretnych czynności podejmowanych przez Sąd wpływających na przewlekłość postępowania, bardzo ogólnego twierdzenia, że Sądy działały w sposób przewlekły, że pełnomocnik powoda przygotowując się do złożenia pozwu w niniejszej sprawie i formułując jego treść oparł się jedynie na odpisach poszczególnych wyroków wraz z uzasadnieniami wspomnianych powyżej, nie przeprowadzając analizy akt oraz toku czynności podejmowanych przez Sądy.

Tymczasem z analizy postępowania finalnie toczącego się pod sygn. akt XXI P 72/04, wynika że w sprawie na wniosek stron dopuszczono i przeprowadzono dowody z opinii dwóch biegłych: z zakresu ekonomii i finansów oraz z zakresu budownictwa, a ponadto przesłuchani zostali liczni świadkowie. Owe czynności procesowe były niezbędne w celu ustalenia stanu faktycznego sprawy, a ich przeprowadzeniu nie towarzyszyła opieszałość Sądu. Nie można zatem podzielić stanowiska powoda, jakoby czynności Sądu podejmowane w toku tego postępowania były nieprawidłowe. Niewątpliwie przeprowadzenie dowodów z opinii biegłych wpłynęło na łączny czas rozpoznania sprawy, niemniej jednak postępowanie dowodowe prowadzone było z uwzględnieniem zasady szybkości postępowania wynikającej z art. 6 k.p.c.

W postępowaniu toczącym się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie pod sygnaturą akt III APa 117/06 dopuszczono dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa. Powyższe czynności były jednak konieczne dla prawidłowego ustalenia stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy, w tym w zakresie należnego powodowi wynagrodzenia za pracę i z tytułu ich przeprowadzenia nie można Sądowi czynić zarzutu przewlekłości postępowania.

Odnosząc się do postępowania prowadzonego przez Sąd Apelacyjny w Warszawie pod sygn. akt III APa 19/11 podkreślenia wymaga, że Sąd Apelacyjny wydał wyrok w niniejszej sprawie po upływie 7 miesięcy od dnia orzeczenia przez Sąd Najwyższy o uchyleniu wyroku Sądu II instancji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Apelacyjny. Od chwili przekazania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie akt sprawy wszelkie czynności związane z wyznaczeniem i przygotowaniem rozprawy zostały podjęte z zachowaniem prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Znamienne również pozostaje to, że powód w postępowaniu XXI P 299/12 dopiero na rozprawie w dniu 6 grudnia 2012 roku ostatecznie zmodyfikował swoje powództwo pod względem ilościowym wskazując, jakich kwot i z jakiego tytułu żąda od pozwanej Spółki.

Również w toku postępowania apelacyjnego prowadzonego przez Sąd Apelacyjny w Warszawie pod sygn. akt III APa 18/13 nie miała miejsca przewlekłość postępowania. Od chwili wydania wyroku przez Sąd I instancji do momentu wydania rozstrzygnięcia przez Sąd Apelacyjny minęło 14 miesięcy. Jednakże w okresie tym zarówno Sąd I jak i II instancji podjął wszelkie wymagane prawem czynności celem niezwłocznego rozpoznania sprawy. Biorąc pod uwagę czynności związane ze sporządzeniem uzasadnienia wyroku przez Sąd I instancji, następnie doręczeniem go stronom, wniesieniem apelacji oraz przekazaniem akt sprawy Sądowi II instancji i wyznaczeniem przez ten Sąd rozprawy apelacyjnej nie sposób stwierdzić, że Sądy nieterminowo, czy też opieszale podejmowały czynności w sprawie.

Podstawę prawną odpowiedzialności Skarbu Państwa stanowi w niniejszej sprawie art. 417 § 1 k.c. Należy podkreślić, że do odpowiedzialności odszkodowawczej władz publicznych mają zastosowanie ogólne przesłanki odpowiedzialności deliktowej, takie jak bezprawność działania lub zaniechania sprawcy, szkoda oraz normalny związek przyczynowy między bezprawnym zachowaniem sprawcy, a szkodą. Zgodnie z ogólnymi zasadami rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c.), przyznanie odszkodowania zależne jest od wykazania przez poszkodowanego wszystkich przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej. W sferze odpowiedzialności władzy publicznej przesłanka bezprawności oznacza naruszenie przepisów prawa, przy czym podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej będzie stanowiło tylko uchybienie będące warunkiem koniecznym powstania szkody i którego normalnym następstwem w danych okolicznościach jest powstanie szkody. Szkodą zaś jest wszelki uszczerbek dotyczący osobę bez prawnego uzasadnienia, wyrażający się w różnicy pomiędzy stanem majątku poszkodowanego, jaki istniał lub mógłby zaistnieć czy się wytworzyć, a stanem, jaki powstał skutkiem zdarzenia wywołującego szkodę. Normalny związek przyczynowy

w rozumieniu art. 361 § 1 kc. zachodzi natomiast wówczas, gdy w danych okolicznościach, bez szczególnego zbiegu okoliczności, szkoda jest typowym następstwem zdarzenia danego rodzaju.

Odnosząc powyższe do sformułowanego przez powoda żądania zasądzenia na jego rzecz kwoty 150.000 zł tytułem szkody uznać należy, że roszczenie to nie zostało nawet uprawdopodobnione. Powód nie przedstawił bowiem żadnych dowodów na okoliczność powstania szkody. Jednocześnie podkreślić należy, że w niniejszej sprawie nie może znaleźć zastosowania art. 322 k.p.c. Powód poza lakonicznymi i ogólnikowymi wywodami nie wykazał żadnej z przesłanek warunkujących odpowiedzialność na gruncie art. 417 k.c., tj. powstania szkody, jej wysokości, ani związku przyczynowego pomiędzy działaniem Sądu Okręgowego w Warszawie oraz Sądu Apelacyjnego w Warszawie, a domniemaną szkodą.

Przechodząc do żądania kwoty 150.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę zauważyć należy, że zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą w postępowaniu dotyczącym ochrony dóbr osobistych, w którym po stronie pozwanej występuje Skarb Państwa niezbędne jest wykazanie przesłanek jego odpowiedzialności opartej na przepisach art. 24 par. 1 k.c. w zw. z art. 417 § 1 kc, przy czym w pierwszej kolejności powód winien wykazać okoliczność naruszenia konkretnego dobra osobistego w rozumieniu art. 23 kc. Dopiero w razie pozytywnego przesądzenia tej kwestii sąd orzekający dokona oceny bezprawności działania bądź zaniechania prowadzącego do naruszenia dóbr osobistych Powoda, a także oceny w zakresie wystąpienia szkody i związku przyczynowego między zachowaniem Pozwanego a ową szkodą (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23 lutego 2016 r., sygn. akt I ACa 1246/15, LEX nr 2017741).

Prawo strony do rozpoznania sprawy sądowej w "rozsądnym terminie" nie mieści się w katalogu podlegających stosownie do art. 23 k. c. ochronie dóbr osobistych. Właśnie brak możliwości kompensowania na podstawie przepisów k.c. krzywdy spowodowanej naruszeniem prawa strony do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki, był jedną z przyczyn wprowadzenia w 2004 r. szczególnej regulacji, przewidującej rodzaj rekompensaty pieniężnej dla strony w przypadku stwierdzenia takiej zwłoki w rozpoznaniu sprawy. W katalogu podlegających ochronie dóbr osobistych nie mieści się zaufanie do organów Państwa. (wyrok Sąd Apelacyjny z dnia 22 kwietnia 2016 r., sygn. akt I ACa 99/16, LEX nr 2061811). Ponadto w ocenie Sądu brak jest jakichkolwiek przesłanek przemawiających za tym, że opisane w pozwie problemy zdrowotne Z. R. (1) pozostają w normalnym związku przyczynowym z postępowaniami sądowymi prowadzonymi przez pozwane Sądy. Jak wynika z załączonej do pozwu dokumentacji lekarskiej pierwsze problemy zdrowotne u powoda pojawiły się już w 1996 r., a zatem niedługo po tym jak wystąpił on z roszczeniami przeciwko (...) Sp. z o.o. Nadto schorzenia kardiologiczne na jakie cierpi powód, są skutkiem wcześniejszego długotrwałego pogarszania się jego stanu zdrowia, świadczy o tym np. treść dołączonej do pozwu karty informacyjnej z Kliniki (...) przy ul. (...) w W. z dnia 27 sierpnia 1996 r., z której wynika, że powód od kilku lat cierpiał na schorzenia, w związku z którymi podlegał dalszemu leczeniu. Sam zresztą powód zeznał, że na chorobę wieńcową cierpiał już od 1985 roku, a zatem na wiele lat przed rozpoczęciem procesu.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił powództwo w całości jako nieudowodnione.

W trybie art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążył powoda, jako przegrywającego, kosztami zastępstwa prawnego strony pozwanej, uznając, iż przemawiają za tym względy słuszności. Powód jest po poważnej operacji, pozostaje na rencie, a dochodzenie swych roszczeń przez okres 20 lat mogło wzbudzić u powoda subiektywne przekonanie o słuszności swych twierdzeń sformułowanych w niniejszej sprawie.

Wobec powyższego orzeczono jak w wyroku.